

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

309. Coadjutoria num favorabilis an odiosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Gratiz meritò competit. Quin & vocatur gratia præventiva; quia Papa sic providens dicitur prævenire vacationem. Tondut. in qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. Remouch. loc. cit. Unde &

3. Dicitur secundò in gratiam utriusque, hoc est, tam Coadjutoris quàm Coadjuti. Neque enim in odium hujus datur; nam si contigerit officium aut beneficiatum qualemcumque se male gerere in officio vel beneficio, vitam agere turpem aut scandalosam, prævisque monitionibus ac correctionibus salutaribus perseverare incorrigibilem, non Coadjutor, sed prævia depositione judiciali successor absolutus & pleno jure subrogari jubetur à Tridentino sess. 21. c. 6. de re-form.

4. Dicitur tertio: Vel tantùm in supplementum alterius personæ idoneæ; quia definitur Coadjutoria in genere, comprehendendo quoque Coadjutoriam simplicem absque futura successione, quæ non tam in gratiam utriusque quàm solius Coadjuti subsidium conceditur, adeoque particula illa taxativa respicitur. Remouch. loc. cit. n. 6.

5. Dicitur quarto: certo officio administrando in idonea. quia, sive officium sit publicum, ut Episcopatus, aut præfectura secularis; sive privatum, ut Canonatus, simplex beneficium, vel aliud simile, debet tamen ei inesse onus aliquod aut cura, ut Coadjutoria sit locus. Remouchamps, loc. cit. n. 7. Ne tamen vel hinc excludi videantur Coadjutoria eorum, qui, quia nullum beneficio suo officium annexum habent, Coadjutoris operam non egent, ait idem Author n. 8. sufficere, si onus aut officium habituale seu in habitu annexum habent. Unde & istiusmodi onus habituale pro causa finali hujus gratiæ in Bullis Pontificum solet adjici; adeoque Coadjutor talem possit habitu sublevare. Cætera, quæ ad ulteriorem definitionis datæ elucidationem requiri videbantur, & spectant Coadjutoria causam efficientem, materiale, formalem, & finalem, patebunt ex deinceps dicendis.

Quæstio 308. Coadjutoria quotuplex sit?

1. **R**esp. Coadjutoria sic generaliter accepta dividi potest primò ratione materiæ, nempe temporalis & spiritualis, in temporalem, hoc est, secularem, & ecclesiasticam; illa datur ob inidoneitatem, insufficientiam & nimiam remissionem Principum vel administratorum secularium. Cujus exemplum existat c. 2. de suppl. negli. Prælator. ubi Bonifacius VIII. circa annum 1200. rescribens ad status & subditos regni Portugaliæ, attentam Regis in administrando hoc regno negligentiam, de gratia ob respectum Regium pro illius & regni utilitate, nec non ad defensionem Ecclesiarum, Clericorum, viduarum & cæterorum subditorum dat Regi Coadjutorem Comitem Bolonensem ejusdem fratrem, mandando Baronibus & aliis quibuscunque vassallis & subditis illi honorem & obedientiam deferre. Hæc verò datur propter inidoneitatem & insufficientiam Prælatorum, & administratorum ecclesiasticorum. & de hac unicè, relictis Coadjutoris illis temporalibus, agendum nobis deinceps. Potest etiam Coadjutoria Ecclesiastica subdividi ratione materiæ in temporalem & spiritualem; quarum illa datur ob Prælatorum ecclesiasticorum inidoneitatem & insufficientiam respectu administrationis in temporalibus, hæc ob insufficien-

tiam eorundem quò ad rerum spiritualium administrationem. Remouch. loc. cit. c. 4. n. 1. & 2. Poteritque Coadjutoria hæc, prout utramque hanc speciem comprehendit, sic breviter definiti ex Castropal. traçt. 13. d. 1. p. 9. Quòd sit facultas alicui concessa adjuvandi beneficiatum in beneficii regimine; tam enim administratio bonorum seu fructuum temporalium spectantium ad beneficium, quàm onerum & officiorum spiritualium eidem incumbendum venit nomine regiminis beneficii.

2. Secundò principaliter dividitur Coadjutoria ratione temporis & formæ in temporalem, quæ datur ad tempus, nimirum vitæ aut impedimento Coadjuti durante sine futura successione; & in perpetuam, seu quæ datur cum futura successione, sive quæ ita datur, ut quamprimum Coadjuti beneficium per illius cessum aut decessum vacarit, in eodem succedat Coadjutor. Barbosa. Jur. eccles. l. 3. c. 10. n. 1. Remouch. loc. cit. c. 4. n. 3. & 4. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. §. unic. n. 2. Castropal. loc. cit. Nicolartz, loc. cit. §. 3. Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 2.

3. Differt hæc Coadjutoria perpetua ab illa temporali per hoc solummodo, quòd qualitas futura successione adjecta literis coadjutorialibus tanquam pars formæ det esse rei, & sic constituat aliam speciem. Remouch. loc. cit. n. 5. Cùm de cætero tam hæc quàm illa extinguatur per cessum vel decessum Coadjuti: ac proinde hæc datur perpetua; non quòd in hac ratione formali durare pergat ultra vitam Coadjuti, sed respectivè ad regimen ejusdem beneficii, quatenus illud extincto Coadjuto continuat; ita tamen, ut quod vivente Coadjuto non gerebat jure, habitu & potestate; sed ipso facto, ut Castrop. loc. cit. dein eo defuncto gerat jure & nomine proprio tanquam titularis & proprietarius beneficii. Differt item ab ea differentiâ quasi extrinsecâ desumptâ à fine seu motivo illam concedendi, dum deputatio Coadjutoris temporalis fit ob solam Ecclesiæ utilitatem, quæ utilitas, quia cessat per obitum Prælati seu Rectoris, succedente in illo beneficio alio non insufficiente aut inidoneo illius regimini, cessat & ipsa hæc Coadjutoria temporalis. Deputatio verò Coadjutoris cum futura successione fiat non solum ob utilitatem ecclesiæ, sed etiam pro utilitate provisi. Tondut. in qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 1. & 2. Unde jam explicitè Coadjutoriam perpetuam sic definit Remouch. loc. cit. c. 2. n. 10. quòd sit gratia, quæ Papa vel superior ecclesiasticus, seu uterque subordinatè deputat personam idoneam in sublevamen alterius beneficiati inidonei ad tubeundum seu explendum munus beneficiati incumbens cum collatione præventiva ejusdem per obitum vel cessum Coadjuti vacaturi in favorem ecclesiæ & Coadjutoris ex causis utilitatis vel necessitatis ecclesiæ per summum Pontificem approbandis. Differentiæ aliæ similes extrinsecæ desumptæ à causis earum efficientibus ab effectibus, quos pariunt diversos à modo procedendi in earum concessione, elucidabuntur in sequentibus.

Quæstio 309. Coadjutoria num favorabilis, num odiosa sit?

1. **R**esp. Coadjutoria cum futura successione sunt odiosa & exorbitantes. Gonz. ad reg. 3. Cancell. gl. 5. §. 9. n. 74. Remouch. loc. cit. c. 8.

8. n. 1. Pignatel. tom. 9. consult. 84. n. 7. Mohed. de privileg. decis. 10. aliis 36. ad finem. Tholosan. de benef. c. 30. n. 2. & alii apud Fagn. in c. nulla. de concess. preb. n. 46. Continent enim gratiam expectativam seu preventivam (quæ sic compellantur non tam ex eo, quod per eas præveniantur Ordinarii in collationibus ab ipsis faciendis, quam quod tempus vacationis præveniant. Lotter. de re benef. l. 2. q. 25. n. 1. & ex eo Remouch. loc. cit. n. 13.) dum per talem Coadjutoriam conceditur impetranti beneficium Coadjuti post illius obitum vacaturum realiter & actualiter assequendum. Remouch. loc. cit. n. 11. & 12. Lotter. loc. cit. n. 6. Jam verò expectativas, utpote occasionem dantes desiderandi mortem Retoris beneficii, ad quod habetur expectativa, odiosas esse, odiosamque & strictam recipere interpretationem, negari nequit. Lotter. loc. cit. n. 2. cum commun.

2. Nihilominus responsum nostram ita restringit & mitigat Remouch. loc. cit. n. 14. & seq. in nixu Lotterio loc. cit. à n. 6, dum censet non aliter Coadjutorias has odiosas dicendas, quam si solemnitates Concil. Trident. in earum concessione servatæ non sint; eo quod, licet Coadjutoria expedita juxta sensum & strictam Trident. non debeat continere gratiam preventivam, sit tamen qualificata, longèque diversa ab odiosa illa expectativa, ex qua nascitur votum captanda mortis beneficiati, & quæ citra illius consensum, citraque ullam Ecclesiæ necessitatem, aut beneficiati favorem conceditur, adeoque non subjiaciatur amplius odiosis illis istarum expectativarum regulis. Quinimo tam respectu Papæ concedentis, quam Ecclesiæ Prælatique Coadjuti sint favorabiles; pro quo citat Gonz. ad reg. 8. gl. 5. §. 9. n. 75. Gabr. l. 3. tit. de non tollend. jure quest. n. 6. Puteum decis. 478. l. 2. n. 6. Verum au & qualiter hæc restrictio Iulineri valeat, patebit ex dicendis Quest. seq.

Quest. 310. Num omnes Coadjutoria cum futura successione habeant illam odiositatem, & à jure exorbitantiam: an verò aliquibus, & quibus jus assistat.

R Espond. primò: Coadjutoria cum futura successione concessa pro Canonicatibus, aliisque beneficiis inferioribus Cathedralium Collegiarum aliarumve Ecclesiarum sunt omnino exorbitantes tam à jure communi quam à Concil. Trident. Fagn. in c. nulla. de concess. preb. n. 50. Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 13. ubi ait: Coadjutoria cum futura successione non est juri conformis, sed potius à Ilyto inventa. Quamvis n. 19. inclinare videatur in sententiam oppositam. Caslad. decis. 2. n. 2. de restitut. spol. Gamb. tract. de off. & potest. leg. l. 5. sub titulo de Coadjutoris. Navar. consil. 2. n. 2. sub tit. de Cler. agror. Tholos. loc. cit. dicens detestabiles in jure esse istiusmodi Coadjutorias, & alii apud Fagn. loc. cit. n. 46. qui dum indifferenter loqui videtur de Coadjutoris omnibus cum futura successione, à fortiore de Coadjutoris iis, quæ dantur in inferioribus illis beneficiis, sic tenere censendi sunt. Et sic in specie de iis loquens Remouch. cit. c. 8. n. 18. hisce expressis: in aliis verò beneficiis (intellige inferioribus Episcopatibus & Monasteriis, in quibus eas permittit Trident.) quibuscuque Coadjutorias cum futura successione tanquam odiosas, decretis Patrum contrarias & hæreditarias expressè pro-

P. Lauren. Vic. Episc. Tract. 11. De Coadjutor.

hibet, Thomasin. de veteri & nova Eccles. discipl. p. 2. l. 2. c. 59. n. 11. inquit: Canonicis aliisque inferioribus beneficiatis, qui jam adduntur Coadjutores, ii nec usquã in Canonico Decretalium Jure commemorati sunt, nec in Concilio Trid. attinguntur, nisi ut proscribantur ab universa Ecclesia, &c. Contra Lotter. de re benef. l. 2. q. 25. à n. 6. conantem Coadjutorias cum futura successione indifferenter à contradictionibus vindicare. ostendendo earum usum esse antiquissimum, & à SS. Canonibus approbatum. Item contra Puteum decis. 478. n. 5. l. 2. dicentem gratiã Coadjutoria non esse merè preventivam, sed habere fomentũ juris propter consensum Coadjuti, nec esse ita odiosam, sicut est gratia merè preventiva. Item contra Mandos. ad reg. 11. q. 5. n. 5. quatenus dicit, usum hujus gratia habere aliquã conformitatem cum Jure Canonico.

2. Proceatq; responsio, tametsi in concessione harum Coadjutoriarum adhibeantur solemnitates, ceteraque omnia, quæ Trident. adhiberi voluit in concessione Coadjutoriarum in Cathedralibus, & Monasteriis, sive in Episcopatibus, & Præposituris Regularibus, ut supponere videtur Fagn. præcipue n. 52. in fine, & expressè iudicat n. 71. in fine, pro ut etiã patebit ex dicendis paulò infra.

3. Stabilitur pars prima responsionis, nempe illas incognitas, quin & adversari juri communi. Imprimis enim in eo nullibi fit mentio istiusmodi gratia in inferioribus beneficiis, dum textus in contrarium adduci soliti v. g. c. petiisti. 7. q. 1. & cap. immediatè sequens eadem caus. loquuntur de Episcopo. Fagn. loc. cit. n. 51. ubi etiam in fine audacter adversarios provocat hisce expressis: Qui contrarium dicit, adducat textum, alioquin erubescat sine lege loqui. Remouch. c. 3. n. 7. ubi: in veteribus codicibus nullus reperitur textus formalis, ex quo possit trahi institutio Coadjutoria perpetua cum futura successione. Gonz. ad reg. 8. gl. 5. §. 9. n. 46. ubi ex Cassiador. modus Coadjutoria cum futura successione non invenitur de jure communi, sed est adinventus de solo stylo. Additque Gonz. ibid. textus in contrarium adductus à Mandosio potius contra illum retorqueri. Dein SS. Canones magno opere abhorrent successiones quasi hæreditarias in beneficiis ecclesiasticis; fuitque semper constans Pontificum & Conciliorum intentio impediendi hujusmodi successiones, juxta c. accepimus. de pactis. ubi dicitur id iniqum & SS. Canonibus inimicum, & ideo nullatenus tolerandum; & paulò infra: hujusmodi successiones detestabiles esse dicuntur. Quin & ipso Concilio Trid. teste sess. 25. c. 7. Jam verò dicta successio quasi hæreditaria manifestè reperitur in dictis Coadjutoris. Fagn. loc. cit. n. 52. Remouch. cit. c. 3. n. 7. & 8. Gamb. loc. cit. n. 13. & seq. ubi: quod tales Coadjutores non sunt Coadjutores, sed hæredes, plerumque pueri, qui nedum Coadjutore, sed pedagogo egerent; & quod sub isto colore subintrat facta successio in Ecclesia Dei, adeoque iis resistunt citata jura. Uti & ipsum patere videtur ex eo, quod dum Concil. Trid. veluti rationem præmittit loc. cit. hæc verba: Cum in beneficiis ecclesiasticis ea, quæ hæreditaria successione imaginem referunt, sacris constitutionibus sint odiosa & Patrum decretis contraria: Dein veluti consequens ex præmissa ratione deductum statuit, ut recessus, accessus & Coadjutoria cum futura successione de cætero nemini permittantur. Fagn. cit. n. 52. Neque satis per hoc excluditur species illa hæreditaria successione, quod in concessione istarum Coadjutoriarum exigantur literæ